

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando possit Clericus in loco interdicto actus ordinis exercere seu sacramenta conferre. Cap. Vlt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

rio videbitur expedire, suspenditur, vt aduertit etiam Rico. in Praxi. for. eccles. par. 3. ref. 236. Quare hæc sententia satis probabilis videtur.

- 9 Obseruat tamen Quarant. in ver. ordo vers. secundo limita, quod respectu eius, qui in suspensionem incidit propter ætatis defectum, non potest Episcopus dispensare, nisi impleta ætate: quia secundum receptam sententiam non potest Episcopus etiam ante promotionem dispensare circa ætatem ordinandorum, & ideo cum ipse aliter ordinis puniatur, in sua potestate esset illudere dictæ pœnæ, si dispensare posset: vnde neque poterit dispensare, si scienter ordinauit non habentem legitimam ætatem arg. c. diuensis fallacijs de Clericis. Sylu. in ver. irregularitas nu. 12. & alij apud Quarant. loco cit. præsumitur autem dispensatio in foro exteriori ex lapsu 20. annorum Rota decis. 200. num. 5. par. 2. Recent. quæ refert Barbof. d. par. 2. all. 17. nu. 17.

S V M M A R I V M.

- 1 Clericus violans interdictum per exercitium ordinis sacri irregularitatem incurrit.
  - 2 Clericus secularis violans cessationem à diuinis nullam incurrit irregularitatem.
- Quid si regularis huiusmodi cessationem à diuinis violauerit, ibidem.
- 3 An incurrat irregularitatem clericus, qui in loco interdicto confert sacramenta.

4 Quanam sacramenta tempore interdicti permittantur, & quæ prohibeantur, & nu. 5. 6. 7. 8. 9 & 10.

11 An Episcopus celebrans in loco interdicto irregularitatem incurrat.

12 Quando interdictus ab ingressu ecclesie incurrat irregularitatem.

13 An Episcopus possit absolvere ab interdicto.

C A P. V L T.

An, & quando possit Clericus in loco interdicto actus ordinis exercere, seu sacramenta conferre.

CLERICVS tam secularis, quam regularis scienter violans interdictum per exercitium alicuius ordinis sacri irregularitatem incurrit, & fit ineligibilis tam actiue, quam passiuè c. 1. de Postul. Prælat. c. 15, qui d. is verò de sent. excom. in 6. ac suspensus est à beneficio, & officio, & consequenter à iurisdictione cap. vlt. vbi glos. ver. irritas de excess. Prælat. Sylu. in Sum. ver. interdictum 6. num. 3. & alij apud Bonac. de Censur. disp. 5. pun. 7. num. 4. scilicet si Clericus secularis violauerit cessationem à diuinis, hoc enim casu nullam irregularitatem incurrit, quamuis grauitèr peccet; quia hæc irregularitas non est in iure expressa Nau. in Man. c. 27. num. 188. & alij communiter dixi, Clericus

Clericus secularis, quia regularis ipso facto excommunicationem incurrit, si non seruauerit tam interdictum, quam cessationem seruata per Ecclesiam matricem, vel parochialem illius loci *ex clem. 1. de sent. excom.*

3 Similem irregularitatem incurreret clericus non interdictus, si in loco interdicto conferat sacramenta, quæ tempore interdicti non permittuntur: secus esset, si sacramenta conferret interdicto, dum nec ipse, nec locus est interdictus: quia hic casus non est in iure expressus, *ut dicit Alter. & alij apud Bonacin. loco cit. nu. 4.*

4 Sed quæres, quæ sint sacramenta, quæ tempore interdicti permittuntur? Resp. quod eo tempore licitè administrari potest sacramentum baptismi tam paruulis, quam adultis *cap. non est de sponsal. cap. quoniam de sent. excom. in 6.*

5 Secundò sacramentū Confirmationis similiter ministrari potest tam paruulis, quam adultis *c. responsio 43. vers. præterea de sent. excom. cap. quoniam eod. tit. in 6.* etiã solemniter, & in ecclesia specialim interdicta, exceptis ijs, qui interdicto personali affecti sunt, aut causam interdicto dederunt, *ut dicunt DD. apud Barbosa. de offic. & pot. Episc. p. 2. all. 38. nu. 13.* & ideo potest confici Crisma in die cænæ Domini, & fieri etiã benedictio fontis *cap. quoniam de sent. excom. in 6. Nau. cap. 27. num. 178. Bonacin. de Censur. d. disp. 5. pun. 3. §. 1. num. 2.*

6 Tertio Eucharistia existentibus

in probabili mortis periculo *cap. permittimus de sent. excom.* cessante verò mortis periculo ministrari non potest *Nau. d. cap. 27. nu. 178.* vnde neque in festiuitatibus Natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes, & Assumptionis Beatissimæ Virginis, quibus diebus concessum est diuinis interesse *iuxta cap. Alma mater de sent. excom. in 6.* possit quis recipere eucharistiã secundum *Sylu. ver. interdictum §. num. 3. cuius sententiam communem dicit Bonacin. d. disp. 5. pun. 3. §. 2. nu. 12.*

Sed contrarium videtur innuere textus *in d. cap. Alma mater, ibi, præfatis diebus participationem permittimus diuinorum:* & ideo alij probabiliter tenent, quod ijs diebus, quibus concessum est diuinis interesse, licitum etiam sit suscipere eucharistiã, ita *Diam. par. 5. tr. 10. ref. 83. ubi citat Laym. lib. 1. tr. 7. p. 4. cap. 2. num. 3. Coninch. de Sac. disp. 27. dub. 2. nu. 36. Merc. in 3. par. q. 24. de Interd. dub. 2. & alios.* vnde in Paschate adimplendum est etiam præceptum annuæ communionis, quia tunc cessat impedimentum interdicti *per d. cap. Alma mater.*

Obserua tamen quod à Martino V. & Eugenio IV. prædictis festiuitatibus additus fuit dies solennitatis corporis Christi cum octaua, & à Leone X. dies Conceptionis B. Mariæ Virginis simul cum octaua, *ut notat Sylu. in ver. interdictum §. num. 3. Diam. par. 5. tr. 10. ref. 61. & alij apud Bonac. d. disp. 5. pun. 4. num. 14.*

7 Quarto in ecclesijs sitis in loco gene-

generaliter interdictio singulis diebus potest celebrari missa, & alia diuina officia, submissa tamen voce, sine campanarum sono, ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis exclusis iuxta cit. cap. alma mater: secus esset, si ecclesia ipsa specialiter sicut interdicta: quia tunc semel tantum in hebdomada missa celebrari potest ad renouandam eucharistiam in ecclesia, vbi illa asseruatur, sicut permissum erat iure antiquo per cap. permittimus de sent. excomm. nam circa hoc nihil sancitum est iure nouo in d. cap. alma mater. Nauar. cap. 27. num. 173. & alij, quos refert & sequitur Bonacin. de Censur. d. disp. 5. pun. 4. nu. 7. & pun. 7. num. 9. vers. sed contrarium.

8. Quinto tam sani, quam infirmi ad poenitentiam admittuntur, nisi sint excommunicati, quibus non nisi in mortis periculo hoc sacramentum ministratur; vel nisi causam dederint interdicto, hi enim non admittuntur nisi satisfaciant, vel caueant iuxta cit. cap. Alma mater.

9. Excipiuntur igitur sacramenta ordinis, Matrimonij, & extremæ vnctionis, quæ tempore interdicti regulariter ministrari non possunt cap. responso de sent. excomm. non est vobis de sponsul. Nauar. cap. 27. nu. 179. & alij apud Bonac. d. disp. 5. pun. 3. §. 3. num. 6. & 7. Barbof. d. p. 2. all. 3. 2. num. 197. & seq. quamuis neque in hoc eadem est omnium Doctorum opinio: alij enim tenent, etiam matrimonium licite contra hi posse tempore interdicti, ita Sanchez. de matrim. tom. 2. lib. 7. disp.

8. nu. 2. Auil. de Censur. par. 5. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Villalob. in sum. to. 1. tr. 19. diff. 4. numer. 10. & alij apud Dian. par. 3. tr. 4. ref. 267. & par. 5. tr. 10. ref. 81. etiam in ecclesia, & inter personas specialiter interdictas secundum Nau. cap. 27. n. 179. Rizo. in Prax. for. eccl. par. 4. resolutione 567.

10. Alij etiam asserunt, extremam vnctionem tempore interdicti non esse denegandam infirmo in articulo mortis cui Sacramentum confessionis, vel Eucharistia ex aliquo accidenti non potuit ministrari, si contritionis ostenderit signa: quia cum tempore interdicti possit ministrari sacramentum poenitentia, vt supra diximus, videtur etiam in dicto casu posse ministrari extremam vnctionem, quæ tunc locum poenitentia habere censetur, ita Trullen. in Bull. Cru. lib. 1. §. 3. dub. 7. nu. 2. & alij, quos refert, & sequitur idem Dian. par. 5. tr. 10. ref. 77.

11. Quæres 2. an Episcopus celebrans in loco interdicto irregularitatem incurrat? affirmatiue respondet Bonacin. de Censur. disp. 5. pun. 1. numer. 28. & pun. 7. nu. 7. vbi alios refert, ratio est, quia effectus interdicti sunt instituti à iure communi, in quo non potest inferior Papa dispensare: & ideo in locali interdicto includitur etiam ipsemet Iudex, qui illud tulit: quæ admodum neque Episcopus potest cum eo participare, & communicare, quem ipse excommunicauit, quia id iure communi prohibetur.

Sed contra ria sententia mihi vide-

detur probabilior, quia ex priuilegio iuris eximitur Episcopus à generali interdicto, & suspensione à iure lata, nisi de eo fiat specialis mentio *cap. quia periculosum de sent. excomm. in 6.* & ideo seruato moderamine *d. cap. Alma mater* licite potest celebrare, & audire diuina, quamuis sit interdicta Ciuitas, vel Regnum *cap. ult. & ibi glos. fin. de Priuileg. in 6. ita tenet Nau. cap. 27. num. 165. & alij apud Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 2. all. 38. num. 9.* tutius tamen erit, vt si ipsemet Episcopus interdictum tulerit, illud auferat antequam celebret, vt aduertit Bonacin. *d. pun. 7. numero 7.*

12 Quæres 3. quid dicendum de interdicto ab ingressu Ecclesiæ? Resp. quod si talis interdictus in ecclesia se ingerat diuini exercendo aliquem actum ordinis sacri, fit irregularis *cap. is, cui de sent. excomm. in 6.* secus si extra ecclesiam celebret, aut in oratorijs priuatis, aut cæmeterijs, quæ in rigore loquendo nomine ecclesiæ non veniunt *glo. in d. c. is, cui ver. in ea Nau. cap. 27. n. 170. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1. ref. 451. Dian. par. 5. tr. 10. ref. 75.* Hinc fit, vt si talis interdictus audiat diuina officia in ecclesia, aut ibi tantum recipiat sacramenta, non incurreret irregularitatem: tum quia hoc casu non exercet actum ordinis sacri: tum quia interdicto ab ingressu Ecclesiæ prohibetur vsus diuinorum officiorum, & sepulturæ, non autem vsus sacramentorum *Ricc. in Prax. vt sup. p. 2. ref. 204. Bonacin. de Censur. d. disp. 5. pun. 5. n. 21. & 12. Diã.*

p. 5. tr. 10. ref. 73. ubi citat Henrici lib. 13. c. 32. n. 2. & Auil. p. 5. disp. 4. dub. 5. concl. 6.

Addit Nau. *d. cap. 27. num. 170.* quod talis interdictus priuatur ingressu ecclesiæ tempore diuinorum officiorum, non autem quando ibi diuina officia non aguntur: & ideo potest tunc ecclesiam ingredi, & in ea orare *idem dicit Bonacin. loco cit. num. 11. Reginald. to. 2. lib. 32. tract. 3. c. 30. nu. 41. Hurtad. tract. de Interd. diff. 9. nu. 31. Coninch. de Sacram. disp. 17. dub. 2. num. 59. Auil. par. 5. disp. 4. dub. 5. concl. 6. & alij apud Dian. par. 5. tr. 10. ref. 72.*

13 Quæres 4. an Episcopus possit absoluere ab interdicto? Resp. quod in interdicto posito à iure non reseruato potest Episcopus absoluere, etiamsi publicum sit *cap. nuper de sent. excomm. Barbof. in cap. dilectis num. 4. de Appell. Bonacin. de Censur. d. disp. 5. pun. ult. n. 5.* & in tali casu potest etiã Episcopus pro certo tempore, & causa illud suspendere *glos. in c. presenti ver. declaramus in fin. de sent. excomm. in 6. Nau. cap. 27. num. 183. Barbof. in d. c. dilectis n. 3. & alij apud Dian. d. par. 5. tr. 10. ref. 69.* si verò sit reseruatum, poterit Episcopus absoluere vigore Concilij Tridentini *sess. 24. de ref. cap. 6.* modò proueniat ex delicto occulto, vt notat etiam Bonacin. *loco cit. nu. 5.*

Secus dicendum est de interdicto lato ab homine, tunc enim illud neque tollere, neque suspendere potest, nisi fortè tale interdictum ipsemet Episcopus tulerit, *Sylu. in ver. interdictum 3. nu. 8. & alij Doctores citati.*

Finis Libri Secundi.